

درسنامه‌ی درس ۱۹: همسایگان ما

نکات مهم

- ♦ کشور ما با ۱۵ کشور دیگر همسایه است. (پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، قزاقستان، روسیه، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، عراق، کویت، عربستان، بحرین، قطر، امارات متحده عربی، عمان)
- ♦ مرز دو کشور، خط مشخصی است که کشوری را از کشور دیگر جدا می‌کند.

♦ مراحل تعیین مرز کشورها:

- ✓ ابتدا کشورها بر سر خطوط مرزی به توافق می‌رسند و میان خود خطوطی را معین می‌کنند.
- ✓ سپس نقشه کش‌ها با دقت نقشه‌هایی از مرزها ترسیم می‌کنند.
- ✓ سپس طبق آن نقشه، روی زمین در محل خطوط مرزی، علامت‌گذاری می‌کنند.
- ✓ این علامت‌ها معمولاً میله‌ها یا تیرک‌هایی است که در زمین فرو می‌کنند.
- ♦ در برخی مناطق مرزی پاسگاه‌های مرزی مستقر می‌شوند که در آن‌ها، مرزبانانی برای حفاظت از مرزها و جلوگیری از عبور غیر قانونی از مرز دیده‌بانی می‌دهند.

انواع مرز:

- ♦ مرز زمینی، مرز هوایی، مرز آبی
- ♦ **مرز هوایی:** خط مرزی تنها روی زمین نیست. بلکه فضای بالای مرز زمینی هم جزو آن است. یعنی بالای مرز زمین یک دیوار فرضی وجود دارد که به آن مرز هوایی می‌گویند.
- ♦ خلبانان هنگام عبور از مرز هوایی یا آسمان هر کشور باید به آن کشور اطلاع بدهند و برای ورود از آن‌ها اجازه بگیرند.

♦ **مرز آبی:** مرزهای آبی هم بین ایران و بعضی کشورهای همسایه، مثل: بحرین، قطر، عربستان، امارات، کویت، عمان در جنوب کشور (از طریق خلیج فارس و دریای عمان) و روسیه و قزاقستان در شمال کشور (از طریق دریای خزر) وجود دارد.

♦ البته ایران با کشورهای جمهوری آذربایجان و ترکمنستان هم مرز زمینی دارد و هم مرز آبی

♦ **کوتاه‌ترین مرز ایران:** با کشور **ارمنستان** و **طولانی‌ترین مرز ایران:** با کشور **عراق** می‌باشد.

♦ گاهی یک پدیده ی طبیعی مانند: **رودخانه، کوه، بیابان و دریاچه** می‌تواند مرز بین دو کشور را تعیین کند. مانند کوه آرارات که بخشی از مرز کشور ایران و ترکیه را تشکیل میدهد.

♦ **رودهای مرزی ایران:**

✓ **رود ارس:** مرز بین ایران و کشورهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه

✓ **اروند رود:** مرز بین ایران و کشور عراق

✓ **رود اترک:** مرز بین ایران و کشور ترکمنستان

♦ **گذرنامه یا پاسپورت:** برای این که یک فرد از کشور خارج شود به **گذرنامه یا پاسپورت** احتیاج دارد. گذرنامه

شناسنامه ی خارجی یک فرد است و در آن مشخصات فرد ذکر شده است.

* نکته: گذرنامه همان اجازه‌ی خروج از کشور زادگاه (مادری) ما است.

♦ **(روادید یا ویزا):** برای مسافرت به کشور دیگر باید از **سفارتخانه‌ی** آن کشور **اجازه** گرفت که به این اجازه، **روادید**

یا **ویزا** می‌گویند.

* نکته: روادید همان اجازه‌ی ورود یا پذیرش سفر به کشور مقصد ما است.

◀ **روابط ایران با همسایگان:**

✓ **(روابط بازرگانی):** یعنی ما به این کشورها کالاهایی را صادر می‌کنیم و از آنها کالاهایی را وارد می‌کنیم. (صادرات و

واردات)

✓ **(روابط فرهنگی):**

* **سفرهای زیارتی:** مردم کشور ما برای زیارت **خانه‌ی کعبه** به شهر **مکه** و برای زیارت **مرقد مطهر پیامبر**

گرامی به شهر **مدینه‌ی** کشور عربستان سفر می‌کنند و همچنین برای زیارت **حرم حضرت علی بن ابیطالب**

(ع) به شهر **نجف**، و برای زیارت **حرم امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع)** به شهر **کربلا** در کشور عراق سفر می‌کنند.

از کشورهای همسایه‌ی ایران نیز برای زیارت مرقد امام هشتم، **امام رضا (ع)** به **مشهد مقدس** و برای زیارت مرقد **حضرت معصومه (س)** به شهر **قم** در ایران سفر می‌کنند.

* **سفرهای گردشگری (سیاحتی):** همه ساله، مردم کشورهای همسایه برای دیدن آثار و بناهای تاریخی و مناطق زیبای ایران به کشور ما سفر می‌کنند و همینطور مردم ایران نیز به منظور بازدید آثار تاریخی و مناطق تفریحی به کشورهای همسایه سفر می‌کنند.

شباهت‌های ما با همسایگان:

* **دین:** مردم همه‌ی کشورهای همسایه‌ی ایران به جز ارمنستان مسلمان هستند. مردم کشور ارمنستان مسیحی هستند.

* **زبان:** در افغانستان زبان فارسی رایج است و مردم کشورهای افغانستان و پاکستان به زبان و ادبیات فارسی علاقه‌مندند.

* برخی اعیاد و جشن‌ها:

* **نوروز:** در افغانستان سال رسمی با نوروز شروع می‌شود. در کابل و مرزهای شمال افغانستان و برخی شهرهای پاکستان چیدن سفره‌ی **هفت‌میوه** به جای هفت‌سین رواج دارد. در جمهوری آذربایجان، روی سفره‌های نوروزی **آجیل** می‌گذارند. در پاکستان نوروز را «عالم افروز» می‌نامند. در ترکمنستان اجرای مراسم ورزشی و بازی‌های مختلف و طبیعت‌گردی هنگام نوروز رایج است. برخی از مردم شمال کشور ترکیه نیز نوروز را جشن می‌گیرند.

* **مراسم و اعیاد دینی:** مانند **عید فطر و عید قربان** در همه‌ی کشورهای مسلمان همسایه‌ی ما، برگزار می‌شوند و در این روزها تعطیل هستند.

شادیت روزافزون، پسرده